

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **129069** (13) **U**
(51) МПК (2018.01)
A61K 6/00

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2018 02461	(72) Винахідник(и): Труфанова Валентина Петрівна (UA), Шешукова Ольга Вікторівна (UA), Поліщук Тетяна Вікторівна (UA)
(22) Дата подання заявки: 12.03.2018	(73) Власник(и): ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ "УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ", вул. Шевченка, 23, м. Полтава, 36011 (UA)
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 25.10.2018	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 25.10.2018, Бюл.№ 20	

(54) СПОСІБ ПРОФІЛАКТИКИ КАРІЕСУ ЗУБІВ У ВАГІТНИХ, ЩО МЕШКАЮТЬ В РЕГІОНІ З ПІДВИЩЕНИМ ВМІСТОМ ФТОРУ В ПИТНІЙ ВОДІ

(57) Реферат:

Спосіб профілактики карієсу зубів у вагітних, що мешкають в регіоні з підвищеним вмістом фтору в питній воді, включає професійне чищення зубів, навчання і проведення контролю чищення зубною пастою, використання біологічно активної добавки та призначення гігієнічного засобу. При цьому як зубну пасту використовують зубну пасту "Splat Зелений чай" ("SPLAT"), як біологічно активну добавку використовують оральну суспензію "Кальцикер" (Індоко Ремедіс Лімітед) по 5 мл 2 рази на добу - утримувати в порожнині рота протягом 3-5 хвилин, не випльовувати, протягом місяця, 3 рази на рік з інтервалом 3 місяці, як гігієнічний засіб використовують зубний еліксир Лізодент, ("Одесская биотехнология"), 3-4 рази на добу після прийому їжі по 1-2 чайних ложки на 1/4 склянки води.

UA 129069 U

Корисна модель належить до галузі медицини, а саме до стоматології, та може бути використана для профілактики карієсу та для лікування початкових форм карієсу у вагітних та матерів-годувальниць, на фоні ендемічного флюорозу зубів та для профілактики ускладнень карієсу.

5 Незважаючи на велику кількість наукових розробок та досягнень сучасної медицини, проблема профілактики карієсу зубів залишається актуальною в стоматології. Флюороз зубів - це гостра проблема у зв'язку з високою поширеністю його на території України внаслідок дії ендемічних і техногенних факторів. Флюороз виявляють і в регіонах із низьким вмістом фтору в питній воді, карієс - на територіях, де його вміст перевищує допустимі значення, а в регіонах із 10 його оптимальним рівнем у питній воді поширені і карієс, і флюороз. Дослідження клінічних особливостей прогресування карієсу на фоні флюорозу емалі показало, що глибина ураження при карієсі на фоні флюорозу достовірно більша, ніж у зубах без флюорозу [Труфанова В.П. Роль поліморфізму гену матричної металопротеїнази-20 у перебігу карієсу зубів у дітей на фоні ендемічного флюорозу / В.П.Труфанова, О.В. Шешукова, І.П. Кайдашев // Український стоматологічний альманах. - 2013. - № 4. - С. 82-85].

15 Розроблені схеми реабілітації дітей із флюорозом, профілактики і лікування початкових форм флюорозу, запобігання прогресуванню флюорозу із використанням кальцієвмісних і вітамінних препаратів, адаптогенів для ендо- й екзогенного застосування. Однак питання профілактики карієсу зубів із флюорозом залишається недостатньо висвітленим і потребує 20 подальшого вирішення. Відомо, що під час вагітності плід акумулює приблизно 30 г кальцію з материнського скелету, який в основному відкладається в скелет дитини в III триместрі вагітності, 13 мг кальцію за годину і 300 мг за день проходить через плаценту плода. (Соколова М.Ю., 2004).

Відомі способи профілактики карієсу у дітей, що направлені на ремінералізацію емалі: 25 застосування препаратів кальцію (наприклад, ампульного розчину кальцію глюконату 10 % стабілізованого) у вигляді електрофорезу, пасти з таблеток глюконату кальцію у вигляді апікацій на зуби; застосування фторидів у вигляді полоскання порожнини рота та нанесення на зуби у вигляді фторлаквів [Терапевтическая стоматология детского возраста / Л.А. Хоменко, Ю.Б. Чайковский, А.В. Савичук, Н.О. Савичук / Под ред. Л.А. Хоменко. - К.: Книга плюс. - 2007. - С. 419-420. - 816 с. Протокол надання медичної допомоги. Стоматологія. Київ.: МНІАЦ медичної 30 статистики МВЦ „Медінформ”. - 2007. - 236 с.]. Відомий також спосіб профілактики карієсу у дорослого контингенту населення препаратами фосфату кальцію: у вигляді курсу апікацій препаратами, що містять Recaldent® CPP-ACP (казеїн фосфопептид - аморфний кальцій фосфат) (виробник "GC Tooth Mousse", Японія), який передбачає наступні показання до 35 застосування: при порушенні слиновиділення, утрудненій гігієні порожнини рота, після процедур вибілювання зубів та професійного чищення зубів, а також для лікування гіперестезії зубів, м'яких форм флюорозу, ерозій емалі [Reynolds E.C. Calcium phosphate-based remineralization systems: scientific evidence? // Aust Dent J. - 2008. - Vol. 53, N 3. - P. 268-273., Lena C, Forner U 40 Vasa P. Anticariogenicity of casein phosphopeptide-amorphous calcium phosphate: a review of the literature // J Contemp Dent Pract. - 2009. - Vol. 10, N 3. - P.1-9., The effect of casein phosphopeptide-amorphous calcium phosphate on erosive enamel and dentine wear by toothbrush 45 abrasion / S. Ranjitkar, J.M. Rodriguez, J.A. Kaidonis, L.C. Richards, G.C. Townsend, D.W. Bartlett // J Dent. - 2009. - Vol. 37, N 4. - P. 250-254]. Відомий спосіб використання лікувально-профілактичного комплексу, що включає професійну гігієну порожнини рота, гігієнічне навчання, герметизацію фісур матеріалом Delton ("Стомадент", Росія), ремінералізуючу терапію гліцерофосфатом кальцію, або ремодентом протягом 10 днів, з 6-го дня додаткове покриття 50 зубів фторвмісним гелем Белагель Са, Р, ("ВладМива", Росія) [Лукиных Л.И. Профилактика основных стоматологических заболеваний в условиях района крупного промышленного города. // Автореф. дис доктор, мед. н. - 2001. - 32 с.].

50 Найбільш близьким до запропонованого є спосіб використання лікувально-профілактичних засобів, що містять біологічно-активні добавки: Біокальцевіт, морську капусту, додатково призначають гігієнічний засіб декстраназу по 1 таблетці вранці та ввечері протягом 15 днів, апікації гліцерофосфату кальцію по 20 хв. протягом 1 місяця [Пат. На корисну модель 22988 55 України, МПК А61К 31/00 Спосіб профілактики карієсу зубів і не каріозних уражень у жінок під час вагітності і лактації / В.М. Калугіна, Н.Г. Гаджула (UA). - № u2006118333; Заявл. 10.11.2006; Опубл. 25.04.2007, Бюл. № 5].

Однак, цей спосіб профілактики карієсу не можливо використовувати в регіоні з підвищеним вмістом фтору в питній воді; не розроблені схеми для профілактики карієсу на фоні флюорозу для вагітних; не розроблені показання, схеми використання та контроль ефективності у

контингенту вагітних, що мешкають в географічних зонах із підвищеним вмістом фтору у питній воді.

В основі корисної моделі поставлено задачу розробки способу комплексної профілактики карієсу у вагітних, що мешкають у регіонах із підвищеним вмістом фтору у питній воді, на фоні ендемічного флюорозу зубів шляхом використання лікувально-профілактичного комплексу, який включає: гігієну порожнини рота, з використанням зубної пасти "Splat Зелений чай", полоскання порожнини рота зубним еліксіром Лізодент; підвищення функціональної резистентності емалі оральною суспензією Кальцикер.

Спосіб, що пропонується, має такі переваги: 1) можливість ефективної профілактики карієсу у вагітних на фоні флюорозу, без використання фторидів, 2) спосіб дозволяє усувати початкову демінералізацію емалі зубів, в період дефіциту кальцію та вітаміну Д₃, зумовленого вагітністю та лактацією.

Поставлена задача вирішується тим, що в способі профілактики карієсу зубів у вагітних, що мешкають в регіоні з підвищеним вмістом фтору в питній воді, який включає професійне чищення зубів, навчання і проведення контролю чищення зубною пастою, використання біологічно-активної добавки та призначення гігієнічного засобу, згідно з корисною моделлю, як зубну пасту використовують зубну пасту "Splat Зелений чай" ("SPLAT"), як біологічно-активну добавку використовують оральну суспензію "Кальцикер" (Індоко Ремедіс Лімітед) по 5 мл 2 рази на добу, утримувати в порожнині рота протягом 3-5 хвилин, не випльовувати, протягом місяця, 3 рази на рік з інтервалом 3 місяці, як гігієнічний засіб використовують зубний еліксир Лізодент, ("Одесская биотехнология"), 3-4 рази на добу після прийому їжі по 1-2 чайних ложки на 1/4 склянки води.

Усі пацієнти були навчені гігієні порожнини рота стандартним методом чистки зубів, проведена контрольована чистка зубів з демонстрацією результатів. Усім вагітним та матерям годувальницям була рекомендована 2-разова чистка зубів зубною пастою "Splat Зелений чай" ("SPLAT"), активними компонентами якої є екстракт зеленого чаю, папаїн, екстракт ромашки, екстракт перлів, екстракт шавлії, біоконцентрат лаванди, тетракалій пірофосфат, ПВП. Екстракти ромашки, зеленого чаю і шавлії забезпечують захист від утворення неприємного запаху і бактерій. Хвойний каротино-хлорофіловий екстракт надає пасті ранозагоювальні і антимікробні властивості. Лавандовий біологічний концентрат має антисептичну дію і оздоровлює ясна. Для зміцнення зубів і живлення ясен в склад введені натуральні перли джерело кальцію і амінокислот, що безпечно відбілює і полірує емаль.

Як лікувально-профілактичний засіб після проведення професійної гігієни і санації порожнини рота вагітним та матерям годувальницям основної групи призначали зубний еліксир Лізодент ("Одесская биотехнология"), до складу якого входить лізоцим із яєчного білка, цетавлон, рибофлавін, лимонна кислота, підсолоджувач, ментол, він підсилює дію інших антимікробних засобів, не пригнічуючи при цьому життєдіяльність корисної мікрофлори, має очищувальну дію. Зубний еліксир призначали у вигляді полоскання порожнини рота 3-4 рази на добу після прийому їжі по 1-2 чайних ложки на 1/4 склянки води (відповідно ТУ У 569 А 013903778.001-92, Заключення МОЗ України № 05.03.02 04/229065 від 04.07.2005).

Підвищення функціональної резистентності емалі проводили шляхом використання ванночок із оральної суспензії "Кальцикер" (Індоко Ремедіс Лімітед), 5 мл якої містить кальцію карбонату 625 мг еквівалентно елементарному кальцію 250 мг, вітамін Д₃ еквівалентно холекальциферолу 125 МО; з подальшим проковтуванням, при демінералізації емалі та при флюорозі зубів доведено ефективно вбудовування апатитів у глибокі шари підповерхневої демінералізації емалі. Препарат призначали у вигляді ротових ванночок з подальшим проковтуванням суспензії 2 рази на день, вранці та увечері, після гігієнічного чищення зубів з експозицією 3-5 хвилин, порожнину рота не ополіскують, не вживають їжі і напоїв протягом 2-х годин після процедури.

Корекція призначення суспензії проводиться на основі динаміки індексу карієсу КП_п, ГІ, при погіршенні яких на одиницю-дві збільшують кількість аплікацій до 3-х на день.

Приклад використання 1. Пацієнтці О., 26 років, встановлено діагноз "Гострий середній карієс 15,16,25,26. Деструктивна форма флюорозу" за результатами загальноприйнятих клініко-інструментальних методів. У перше відвідування проведено санацію порожнини рота: запломбовано 15, 16. Призначено: гігієнічне чищення зубів зубною пастою "Splat Зелений чай" ("SPLAT"), ополіскування порожнини рота зубним еліксіром "Лізодент" ("Одесская биотехнология"), використання ванночок із оральної суспензії "Кальцикер" (Індоко Ремедіс Лімітед), 5 мл якої містить кальцію карбонату 625 мг еквівалентно елементарному кальцію 250 мг, вітамін Д₃ еквівалентно холекальциферолу 125 МО; з подальшим проковтуванням. Стан

порожнини рота за даними об'єктивного обстеження через рік: інтенсивність карієсу за індексною оцінкою КП_п - стабільна, ГІ=2,0 (добрий), пломби відповідають всім вимогам.

5 Показниками ефективності профілактики є: стабільність індексів карієсу, покращення стану гігієни порожнини рота, зменшення відсотку поверхні зуба, що займають опакові плями при флюорозі, стійкість емалі, ураженої тяжкими формами флюорозу до потемніння протягом півроку, зникнення опаковості плям гострого початкового карієсу.

Наведені результати досліджень свідчать про ефективну профілактику карієсу на фоні флюорозу, системної гіпоплазії у дітей років.

10

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб профілактики карієсу зубів у вагітних, що мешкають в регіоні з підвищеним вмістом фтору в питній воді, що включає професійне чищення зубів, навчання і проведення контролю чищення зубною пастою, використання біологічно активної добавки та призначення гігієнічного засобу, який **відрізняється** тим, що як зубну пасту використовують зубну пасту "Splat Зелений чай" ("SPLAT"), як біологічно активну добавку використовують оральну суспензію "Кальцикер" (Індоко Ремедіс Лімітед) по 5 мл 2 рази на добу - утримувати в порожнині рота протягом 3-5 хвилин, не випльовувати, протягом місяця, 3 рази на рік з інтервалом 3 місяці, як гігієнічний засіб використовують зубний еліксир Лізодент, ("Одесская биотехнология"), 3-4 рази на добу після прийому їжі по 1-2 чайних ложки на 1/4 склянки води.

20

Комп'ютерна верстка О. Рябко

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601